

Kalem

MİLLİYETÇİ FİKİR VE SANAT DERGİSİ

ÇUKUROVALI
Prof. Remzi Oğuz ARIK

ALİ RIZA ŞEKERLİ

— TİCARETHANESİ —

Müşterilerine Her Türlü Kolaylık
Göstermeyi Bir Vazife Bilir.

Bilûmum İnşaat, hırdavat ve nalburiye malzemesi

Tarsus Kapısı No. 19

Telefon : 1327

Alâaddin Mutlugün

Tuhafiye Mağazası

YAĞCAMI CİVARI

Lûtfen Bir Defa Uğramanız Rica olunur

İdarehane: Şabanîye mah.
2. sokak No. 349

Bağıldığı Yer :
Demokrat Matbaası - Adana

Her türlü müracaat :
Aşağıdaki Adrese yapılmalıdır

Kalem Dergisi P. K. 104
A D A N A

Yıllık Abone 250 Kuruş
Sayısı 25 Kuruştur.

Kalem

Aylık Milliyetçi Fikir
ve Sanat Dergisi

Sahibi ve Yazı İşlerini Fülten
İdare Eden: Yazı İşleri Müdürü
MEVHİBE BİNOKAY

idealist arkadaşlarım :

Sizi milletimiz için
nur açan rehberler ola-
lak takip ediyorum.

K. Atatürk

Yıl : 2 Sayı : 14 - 15

A D A N A

Şubat - Mart 1950

ADANA TÜRK MUSİKİ CEMİYETİ

Adana Halkevinin bütün çalışma kol-
ları gibi güzel sanatlar kolu da felce
uğratıldığından bu kola
mensup faal, çalışkan, ma-
neviyatı yerinde, en ince
hislere sahip Türk Musiki
elemanları Halkevi den ay-
rılarak kendi aralarında
(Adana Türk Musiki Cemi-
yeti) adıyla bir cemiyet
kurdular.

Cemiyetin kuruluşu A
dana Münevver muhiti ara-
sında pek müsait karşılan-
mıştır.

Üye kaydı çok dikkat
le incelenerek yapılmakta
bu arada bilhassa komü-
nistlerin cemiyete sızma-
ması için elden gelen gay-
ret sarfedilmektedir.

Cemiyet az zamanda
sayısı oldukça kabarık bir
yekûna var. Münevver,
musikiden anlıyan ve mu-
siki sever üyelere sahip
olmuştur.

Cemiyetin merkezi Ada-
na'dır. Şubesi yoktur.

Bir binaya sahip olun-
caya kadar lojmanlarda
4 No.lu dükkân ikametgâh
olarak kullanılacaktır.
Burası musiki çalışmalarını
için müsait bir yer olma-
kla beraber şimdilik

çalışmalara burada devam edilecektir.

Cemiyetin siyasetle ilişiği olmadığın-
dan her hangi bir siyasi te-
şekküle âlet, propaganda
ve yayın vasıtası olma-
yacaktır.

Cemiyet musikiden baş-
ka mümkün olduğu kadar
zeman ve mekânın müsai-
desi nisbetinde diğer güzel
sanat şubelerinde de Türk
milliyetçiliğinin çizdiği yol-
da yürüyecek ve Türk mil-
liyetçiliğinin gösterdiği he-
defe vasil olmağa çalış-
acaktır.

Cemiyeti kuran Ferhan
Erkey, Mahmut Soyaslan,
Necmi Şerefoglu, Galip
Ongül, Ali Şen ve Ali Ba-
kır ve diğer faal üye ola-
rak çalışan idealist kardeş-
lerimizi kutlar değerli ça-
lışmalarıyla memlekete
 faydalı ve hayırlı semere-
ler vermelerini candan di-
leriz.

Kalem

Gelsin Kavgaya

Hey... hey.. yigitler! sesimi
Duyanlar gelsin kavgaya
Adı, Allahı bizlere
Uyanlar gelsin kavgaya

Cümlemiz bakka sığınmış
Bütün kemlikten soyunmuş
Urbamız kula göğünmüş
Giyenler gelsin kavgaya!

Korkak olan bir gün gelir
Mertlik, şanımlı kirtelir
Sağlık ile ölümü bir
Sayanlar gelsin kavgaya!

Ezrail bana öğkeür
Sırtım Allaha söğkeür
Alınm al kula yıkaür
Diyenler gelsin kavgaya

Ellin basmış bağına
Kursun işlemez öğrüne
Çıkan canların seyrine
Doyanlar gelsin kavgaya

Tutup sallayı sallayı
Basın kâfire silleyi
Can bahsine bin kelleyi
Koyanlar gelsin kavgaya

Arık - Ozan der tel ile
Yarığım esen yel ile
Niksh ni esel ile
Kıyanlar gelsin kavgaya

Mustafa Arif ARIK

İNSANLIK ÂLEMİ ve MİLLİYETÇİLİK

M. Zeki SOFUOĞLU

Millet varlığını içtimai şahsiyetleşmenin son merhalesi ve en mükemmel neticesi telâkki eden milliyetçilik, milli cemiyetin sarsılmaz bir şekilde devam ve bekasını, insanlık âleminin saadet ve selâmeti nokta nazarı dan da esas saymaktadır. Hal böyle olunca, yani, her milletin içinde sür ve dışarda müstakil olarak mevcudiyetini idâme etmesi insanlık âlemi için en iyi ideal bir nizam kâdî edilince, "millet" gerçeği üzerinde pek hassas bulunmak, insanlığın iyiliğini istiyen her aklıselim sahibine borç olur.

Gizli maksat veya menfaatleri örtmek için hayâlhanelerinde uydurdukları, mefruz bir milliyetçiliğe saldırarak gerçek milliyetçiliği halinin gözünde düşürmek; insanlığın kakikî fayda ve emellerine zıt bir taassup ideolojisiymiş gibi göstermek istiyen milliyetçilik aleyhtarlarının bütün demagojisine rağmen, hakikât aşıkârdır. Milliyetçilik, her milletin kendisine hâs kültür varlığını hürriyetle devam ettirmesini, dahî siyasette ve harici politikada tam müstakilliğini ister; Hangi bahane ne olursa olsun, bir milletin diğer bir millet üzerinde hakimiyet iddiasını aslâ tecvîz edemez. Hele sömürgeciliğe şiddetle düşmandır. Bu anlayış çerçevesi de kavutluğumuz Türk milliyetçiliği, komünizm ve kozmopolitizm gibi milliyet inkarcısı ideolojilere ne kadar aleyhtar ise; Türk üstünlüğü taraziyesine dayanarak veya sermayenin doyumsuz kâr ve istismar hirsına kapılarak milli istikâlleri her goren faşist ve kapitalist sistemleri de o kadar düşman bilir.

Milliyetçilik insanlığı, birbirlerinin hukuk ve şerefine hurmet ve riayet gösteren, müstakil ve hür milletlerin teşkil ettiği büyük bir aile adanmış. İnsanlık âleminin eşit haklara sahip birer rüknü mesâbesinde olan milletleri, yani milli cemiyetlerin teker teker

medeni bir hayata mazhar, müreffeh ve mes'ut olmaları takdirindedir ki, yer yüzü cennetleşmiş olacaktır. Binaenaleyh ferdin ferdi istismar etmesine imkân sağlayan liberal iktisat nizamı kadar, milletlerin milletleri ezip sömürmesi demek olan emperyalizm de beynelmilel sulh ve saadetin tahakkukuna engel teşkil eder.

Bu sebepledir ki, Türk milliyetçiliği gerek kapitalist veya faşist olsun, gerek komünist bulunsun her renkteki emperyalizmi aynı nefretle karşılar ve şiddetle reddeder.

Bu sebepledir ki, Türk milliyetçiliği, Türk cemiyetinde içtimai adaletin gerçekleşmesini ne kadar özlemek eyse, bütün milletlerin hür müstakil bir hayata kavuşmasını da insanlık âleminin saadet ve selâmeti yönünden aynı özlemle arzu etmektedir.

Bu sebepledir ki, Türk Milliyetçiliği, insanlık âleminin mümtaz bir rüknü olduğunda kimsenin şüphe edemeyeceği elli milyonluk, esir ve mahkûm Türk Dünyası için de tam istiklâl istemekte ve bu talebinde kendisini yerden göğe haklı bulmaktadır.

Merhum ve büyük üstadımız Ziya Gökalp Bey ile fikir beraberliği halinde bugünün Türkçüleri de, milliyetçiliği, mütâassıp, hodbin ve tabir câizse "ferdiyeci" olarak değil; geniş görüşlü, diğer milletler karşısında hodbinliği reddeden, medeni ve yine tabir câizse "cemiyetçi" bir insanlık ideolojisi telâkki eder; bu vasıflarıyla, Türk milliyetçiliği demek olan Türkçülüğü, yüce ve kutlu tanırlar.

Türkçülüğü insanlık düşmanı ve beynelmilel huzuru bozan bir taassup ideolojisiymiş gibi göstermeye yeltenen demagoji üstadlarına hatırlatmak isteriz ki, tutmuş oldukları yola ne Türklüğün ve ne de insanlığın hayrınadır. Çünkü milleti-

İsyanların Vatanı

*Açsın, çiçek açsın ıztıraplarım,
Neş'eli olmanın zamanıdır.
Her bayrak çekilen yerde ben varım;
Ruhum isyanların vatanıdır.*

*Nazi saçlarından tut, sürü, sürü..
Bu deli gönlümün fermanıdır.
Öldürmez her yara aldırma, yürü;
Felâket derdimin dermanıdır.*

*Nabzımda vurani delirten gerçek,
Şehit olanların al kanıdır.
İçimi sızlatıp duran bu yürek,
Hakkın, adâletin volkanıdır.*

*Kara ufukları yırtan hürriyet,
Kavi irâdemın sultânıdır.
Beni ben'leştiren vatan ve millet,
Canımın, canımın canânıdır.*

*Açsın, çiçek açsın ıztıraplarım,
Neş'eli olmanın zamanıdır.
Her bayrak çekilen yerde ben varım;
Ruhum isyanların vatanıdır.*

Hocaoğlu
Selâhattin ERTÜRK

İstiklâl İçin

Baştan başa boyarız bu toprakları kana
Gene bu aziz vatanı çiğnetmeyiz düşmana.
Bir kere sıyrılmamın kılıçlarımız kından,
Düşman kurtulamaz bu, kasırgalı akından.

O zaman altımızda parçalanır bayraklar
O zaman alev, alev yanar bütün şafaklar.
Yeni bir çanakkale savaşı yaratırız
Bizlere kin besliyen ruhları karartırız.

Bu vatan sınırları kan ile çizilmiştir.
Bu yurda gözdikenler çiğnenmiş, ezilmiştir.
Atalardan bizlere hür bir yurt ve şan kaldı
Türk ölmez ilhamını en büyük Türk'ten aldı.

Şan bizim, şeref bizim, zafer istiklâl bizim.
Göklerin güzel kızı sönmez bu hilâl bizim.
Boralar, fırtınalar, şimşeklere eşiz biz
Dostu seven, düşmanı yakan bir ateşiz biz.

istiklâl, zafer için dönmiyeceğiz geri
Durmadan dinlenmeden Mehmetçikler ileril
İstiklâl, yurt aşkını kaptırmaya gömeceğiz.
Madem savaşta doğduk savaşta öleceğiz.

Ali Haydar YEŞİLYURT

mizin kültür hususiyetlerini ve hakiki kabiliyetlerini kaale almyarak O'nu yabancı kültürlerle ve ideallere yamamak boş gayreti Türklüğü daha inancılı yapmaz; bilâkis dejenere eder. Her vatan-
daşın birer şahsiyet haline yükselmesi milli cemiyetimiz için ne kadar hayırlı ise; her milletin, başka bir milletin taklidi olmayı reddederek "kendisi" olarak kalması ve "kendisi" olarak yükselmesi demek olan "milletlerin şahsiyet kazanması"da, insanlık âlemi için o kadar

hayırlıdır ve büyük nimettir.

Sözlerimizi bitirirken bir tarih hakikatını tekrarlamak isteriz: Milletler, milli şahsiyetleri çerçevesinde katarak ihraz edebildikleri medeniyet ve kültür seviyesi nisbetinde hürmet görürler; şahsiyetini kaybetmiş olan milletlerin, insanlık âleminde hürmet ve itibara mazhar olmaları ise mnhâdir. Esasen, böyle milletler, dünya sulhu için daimi bir tehlike teşkil ederler.

M. Zeki SOFUOĞLU

Hastahanedeki Sesler

Prof. Remzi Oğuz ARIK

A.

Hastaneyi iyi teftiş ve tetkik etmesini biliniz: Bütün bir milletin mekanizmasını, hüviyetini tanıması olursunuz.

Teftiş ve tetkikle ini cemiyet için, insanlık için temiz neticeler almak emeliyle yapanlar hastaneyi bir hasta gözüyle görebilmelidir. Bilmelidirler ki Hastane, hastalar içindir ve onlar için olan bir şeyin onlara uygun, onlara şifa ve fayda getirir olup olmadığı asıl meseledir.

Bir mahpusun bir hasta olduğu herkesçe kabul edilmiştir. Fakat ne gariptir ki her hastane bir mahpushane gibi idare edilmekten kurtulmuşlardır.

Yalnız işret mi «Güheri âdemi temyize mi-hâk»tır? İnsanın «çiril çıplak çarmlıha gerildiği» hastane daha az mı insan karakterini meydana çıkarır?

İltimas: Adâletsizliğin, güler yüz ve tatlı sözle hakkın, hakiki şefkatin yerini gaspetmesidir. Bu basit ahlâksızlık hastanede bir katil kadar şeni, tahripçi oluyor.

büyük, nüfuzlu, iyi görünmesi de gösterir ki cihanla aranızdaki nisbetler değişmiştir.

Adına'ya Kıtalar

*Dalları körpe vemişler,
Çiçek olup süslemişler...
Tarlalarda bitmiş ipek..
İpeğe "pamuk" demişler.*

*Severdim sokaklarını
Severdim çardaklarını
Ve kıyamazdım biçmeye
Ovanda başaklarını.*

*Dolsun türkümle yuvalar,
Çınlasın çın çın yaylalar:
Bu yaz da bizsiz içilsin
Su başlarında boğmalar!*

*Sizi, ey sürmeli kızlar,
Öpmeli, sevmeli kızlar!
Cenup güneşinde göğsü
Kudretten düşmeli kızlar!*

*Hazır oldu bizim yükler:
Göcünde gerek yürükler..
Küçülsün, bacım, küçülsün
Bizi hor gören büyüklükler*

*Yaylası bildim, inanın,
Edirne'yi Adana'nın:
Damalarında buluştu
Suyu Tunca'yla Seyhan'ın*

*5 Ocakta Adana'yı
Taşırır bayram alayı
Ve başlar Çukurova'da
Ayla yıldızın balayı.*

Arif Nihad ASYA

Radyodaki sanat nağmelerini asansör gürültüsüne kim tercih etmez? («Makina'laşmak» istiyenler müstesna!) Fakat bir hastane ki, amelyat geçiren, kan kusan hastasını, ilk devirdeki insanlar gibi zahmetlere sokarak yürütür, nakleder; ve sonra asansör yerine radyo takar! O, yıkılsa bir simsar evidir.

B.

Hastalık, bizi; işliyen, realize eden cemiyetin kadrosu dışına atmakla kalmaz; adet, telâkki namına neler varsa üstümüzdü onları ödünç bir elbise gibi atar. Ve biz ilk insanlar gibi, tabiat kanunlarıyla başbaşa kalırız: Çiril çıplak! Ayıp kalkar, şefkat wânını kaybeder. Dert.. Dert.. İnsanı hayvan yapar: Yalnız kendine bakar, yalnız kendini düşünür.

Hastalıkta bir derece vardır ki insan madde halinden çıkmış; yalnız his, şuur kalmış gibidir. Veremlilerin niçin «şk»a nefeslerini tükettiğini, onlar gibi kan kusmayan,

nereden bilecek?

Hastanede en ufak şahsiyetin bile

Hastanın sınırları kılıfından çıkan

keskin bir hançer gibidir. Onu severseniz gazaplandırmayın. Fakat gazaplanırsa sakın kızıp kıılmayın: En geçici gazap hastaninkidir. Çünkü esası yoktur.

Her ziyaretçi cemiyetin kadrosu dışında kalan hastaya o büyük teşkilâtın bir selamı, bir ihtiradır. Bu sayededir ki hasta, hayatın ebediyen dışına atılmadığını, bir ihtiyat kuvveti halinde kaldığını, cemiyetin kendisine yine vazife vermiye hazır bulunduğu nu.. Sezer. Bilir ve kuvvet bulur.

Hastaya çiçek getirin; bâzan yiyeceğe muhtaç veya müsait olamaz; fakat baharı, neşeyi, rengi hülâsa eden çiçeğe teşekkür etmiyecek azdır.

Elegimsağma efsanesini yalnız şunlar hakikat haline sokarlar: Hastaya çiçek getirenler! Çirkinse güzelleşir, yabancıysa tanışır, düşmansa dost olur, nişanlıysa evlenirler!

Paraya düşman olursunuz: hastanedel! Fakat hiçbir yerde paraya oradaki kadar muhtaç değilsiniz!

C.

Düşmanların en tehlikelisi hangisidir? Görünmiyen!.. Doktorun büyüklüğü işte burada: Nisbetsiz bir kuvvet önünde, zekâsiyle bütünü insanlığı müdafaa eylemesinde!

Doktor! Düşmanların en müthiş olan görünmez düşmana: hastalığa karşı, insanlığı n asıl müdafii sensin! Bu vazife

yetinle hangi kahraman senden büyüktür? Bu büyüklük siperisâika gibi, en büyük tehlikeli mesuliyetleri senin yakana tevcih eder, unutma!

Ne acı inkisardır ki bir tarzi umumide bugünün telâkkisi şudur: Avukat a Doktor felâketin ticaretini yapmakla geçinirler.

Doktor hastasına gösterdiği alâka ile karakterini de göstermiş olur.

Kibir her zaman boşluğun, hiçliğin kalkandır, Fakat doktorun kibrinde aşağılık, tehlikeli bir teccavüz de vardır.

Şefkatini kime saklıyorsun doktor? Hastana akıtmadığın bu pınar kapandıysa sen alelade, makine denen demirden farklı mısın?

Simsar kelimesin de tıpkı bezirgân kelimesi gibi bir pespayelik gizlidir. Fakat bu kelimenin bayağılığı hiçbir zaman sıhhat kelimesiyle kullanıldığı zaman kadar tüyler ürpertmemiştir.

En bayağı düşünlük nedir bilir misiniz? Doktorluğunu, şifa dânen hasanın bir siâh gibi kullanan namerdivi hareketi!

D.

Hastabak cısını seçemiyen hastane, doktorunu aha için başında mahkûm etmiş demektir: Pıçağı operatör kullanır, fakat onun zehrini temizliyen hastabakıcıdır. Bir ameliyatta n şteri vuran

(Devamı 18 nci sayfada)

YABANCIYA

Savaş günü gelince
Atı sürer öncümüz,
Silâhına sarılır
Topalımız gencimez.

Vatan bizim evimiz,
Vermez onu birimiz;
Savaş günü gidersek,
Belli olmâz yerimiz.

Sancak olur öncümüz,
Ağır olur hincimiz;
Serden geçip savaşırsın
Vatan için gencimiz.

Elde kılınca olunca,
Koşar sınır boyunca
Serhat olur hattımız
Vatan sesi duyunca.

Hinci alır öncümüz,
ALLAH deyip dincimiz
ÖNDER olur savaşırsın;
Silâh tutan GENÇİMİZ

Konya Hüseyin KARA

Milliyetçiliğimizin Amacı

Vehbi Cem AŞKUN

Türk milliyetçiliği, şuurlu olarak ancak cumhuriyet devriade ortaya çıkabilmiştir. Tanzimat milliyetçiliği, Osmanlılık ülküsüne feda edilmiştir. Kelime olarak Namık Kemal'in mısralarında yer almış; Ahmet Vefik paşa'nın daha çok özel hayatında görülebilmıştır. Zaten bu paşamız daha çok Türkçülüğü ile anılır.

Serveti Fünûn dergisinde toplanan (Edebiyat-ı Cedide) topluluğu da, sanatta gelişmeyi ön plâna aldığı için, milliyet ülküsü üzerinde hiç durmamıştır. (Vatanım ruy i zemin, milletim nevi beşer) diyen Fikret de, şu mısra'ıyla bu konuya yabancılıklarını söylemiyor mu?..

Selânik'de çıkan (Genç kalemler) de ise, mahdud birkaç kişinin sesi duyulmuş; nihayet onla-

rın bu şuurlu hareketinden milli edebiyatımız doğabilmiştir.

Gerçek milliyetçiliğimiz ise ancak yu karda da işareti ettüğümüz gibi, Cumhu-

riyet idaresile doğmuş ve müsbet şeklini almıştır. Türkçü ve milliyetçi Türk gençliği henüz yeni olan bu yolda büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Bir taraftan ümmet, diğer taraftan Osmanlılık zibniyeti, yıllarca Türk milliyetçiliğini kösteklemiş; gelişip, serpilmesine engel olmuştur.

Bugün Türk milliyetçiliğinin amacı, vatandaşlar arasında ayrılık gütmeden ilerlemektir. Bilhassa Alman ırkçılığı ve Sovyet kızıl emperyalizmi, milliyetçiliği körletme yolunda çok gayret sarfetmiştir. Bunlardan birincisi ikinci dünya savaşı ile yckedildi. Şimdi sıra kızıl emperyalizmindir. Onu da durumu sarsıntılar geçirmektedir. Milliyetçi ve demokratik dünya günden güne kuvvet

lenmektedir. Bu hal, kızıl emperyalizmin çökmesiade en büyük âmildir.

Demokrasi ülküsüne inanan milliyetçi Türk gençliği, bir taraftan sol temayülle mücadele ederken, diğer taraftan da aşırı sağ cereyanlarla savaşmak zorundadır. Temiz bir Türkçülük ideolojisi içinde kör taassubdan uzak, tam vicdan huzuru ile çalışmak yolundadır.

Yalnız her vesileyle milliyetçilik ülküsünün sözle değil, eserle ve realitelerle genişletilmesi lâzımdır. Bir vakıtlar bilhassa milliyetçilerin birbirleriyle ve hiç yokten mücadelesi iyi olmadı. Onların birbirlerine yaptıkları yersiz hücumlar, birçok hainleri güldürdü ve biraz da eklemeklerine yağ sürdü.

Bu memle-

ket erkeği, dişisi, genci, ihtiyarı ile vatanseverdir.

Birbirimizin ne milliyetinden.

ne milli kültür ve ülküsünden şüpheye düşmeliyiz. Bir

tek vücut gibi

millet ve memleketimizin, her bakımdan yükselmesine çalışmalıyız. Bugünün, milliyetçi Türk gençliğinden beklediği budur.

Fikri hayatımızda olduğu kadar, sanat hayatımızda da bu ülkeye sadakat göstermemiz gerektir. Şu veya bu halı tesiri altında kalan bir sanatkâr bu memlekete faydalı olamaz. Her sanat ancak kendi içtimai bünyesinin şartlarına göre şekil alabilir. Eğer bugüne kadar dünya ölçüsünde bir eserimiz yoksa; bu kendi içtimai bünyemize göre yazılmış bir eserin bulomamasındadır. Bir zamanlar ümmet ülküsüne, bir zaman da batı hayranlığına kapılan sanatçımız, bir

(Devamı 17.nel sayftada)

Musikişinas Bir Mürteşiye

Musukiyi rüşveti hakkıyla tahsil etmeden,

Evvelâ bir çok makamlardan güzelce çaldınız.

Başlayınca her taraf (kanun ile rast) fas'ına,

Destinizde bak bu gün zille maşayla kaldınız.

Celâl Sahir MUTER

Milliyetçiliğimizin Amacı

Vehbi Cem AŞKUN

Türk milliyetçiliği, şuurlu olarak ancak cumhuriyet devriade ortaya çıkabilmiştir. Tanzimat milliyetçiliği, Osmanlılık ülküsüne feda edilmiştir. Kelime olarak Namık Kemal'in mısralarında yer almış; Ahmet Vefik paşa'nın daha çok özel hayatında görülebilmektedir. Zaten bu paşamız daha çok Türkçülüğü ile anılır.

Serveti Fünûn dergisinde toplanan (Edebiyat-ı Cedide) topluluğu ça, sanatta gelişmeyi ön plâna aldığı için, milliyet ülküsü üzerinde hiç durmamıştır. (Vatanım ruy i zemin, milletim nevi beşer) diyen Fikret de, şu mısra'ıyla bu konuya yabancılıklarını söylemiyor mu?..

Selânik'de çıkan (Genç kalemler) de ise, mahdud birkaç kişinin sesi duyulmuş;

nihayet onların bu şuurlu hareketinden millî edebiyatımız doğabilmiştir.

Gerçek milliyetçiliğimiz ise ancak yu karda da işaret ettiğimiz gibi, Cumhu-

riyet idaresile doğmuş ve müsbet şeklini almıştır. Türkçü ve milliyetçi Türk gençliği henüz yeni olan bu yolda büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Bir taraftan ümmet, diğer taraftan Osmanlılık zihniyeti, yıllarca Türk milliyetçiliğini kösteklemiş; gelişip, serpilmesine engel olmuştur.

Bugün Türk milliyetçiliğinin amacı, vatandaşlar arasında ayrılık gütmeden ilerlemektir. Bilhassa Alman ırkçılığı ve Sovyet kızı emperyalizmi, milliyetçiliği körletme yolunda çok gayret sarfetmiştir. Bunlardan birincisi ikinci dünya savaşı ile yckedildi. Şimdi sıra kızı emperyalizmindir. Onu da durumu sarsıntılar geçirmektedir. Milliyetçi ve demokratik dünya günden güne kuvvet

lenmektedir. Bu hal, kızı emperyalizmin çökmesiade en büyük âmidir.

Demokrasi ülküsüne inanan milliyetçi Türk gençliği, bir taraftan sol temayülle mücadele ederken, diğer taraftan da aşırı sağ cereyanlarla savaşmak zorundadır. Temiz bir Türkçülük ideolojisi içinde kör taassubdan uzak, tam vicdan huzuru ile çalışmak yolundadır

Yalnız her vesileyle milliyetçilik ülküsünün sözle değil, eserle ve realitelerle genişletilmesi lâzımdır. Bir vakıtlar bilhassa milliyetçilerin birbirleriyle ve hiç yokten mücadelesi iyi olmadı. Onların birbirlerine yaptıkları yersiz hücumlar, birçok hainleri güldür'ü ve biraz da ekmeklerine yağ sürdü.

Musikişinas Bir Mürteşiye

Musukiyi rüşveti hâkkiyle tahsil etmeden,
Evelâ bir çok makamlardan güzelce çaldınız.
Başlayınca her taraf (kanun ile rast) fas'ına,
Destinizde bak bu gün zille maşayla kaldınız.

Celâl Sahir MUTER

Bu memleket erkeği, dişisi, genci, ihtiyarı ile vatanseverdir. Birbirimizin ne milliyetinden, ne millî kültür ve ülküsünden şüpheye düşmeliyiz. Bir tek vücut gibi

millet ve memleketimizin, her bakımdan yükselmesine çalışmalıyız. Bugünün, milliyetçi Türk gençliğinden beklediği budur.

Fikrî hayatımızda olduğu kadar, sanat hayatımızda da bu ülkeye sadakat göstermemiz gerektir. Şu veya bu hatı tesiri altında kalan bir sanatkâr bu memlekete faydalı olamaz. Her sanat ancak kendi içtimai bünyesinin şartlarına göre şekil alabilir. Eğer bugüne kadar dünya ölçüsünde bir eserimiz yoksa; bu kendi içtimai bünyemize göre yazılmış bir eserin bulamamasındaadır. Bir zamanlar ümmet ülküsüne, bir zaman da batı hayranlığına kapılan sanatçımız, bir

(Devamı 17.nel sayfadadır)

TRABZON'A GİDERKEN

Tırabzon Tekürü'nün kızı sarı donlu Salcan Hatun'u nikâhı altına almoyı bir onur meselesi yapıp paraş sılâsından ayrılan Uşun Koca oğlu Kanturalı, yolda, yay kuyruklu aygırını koşturup koşturup kocaman topuzunu (gürzünü) göğün yüzüne doğru hop hop atmakta, iniyorken gene kavramakta ve peşine kattığı kırk Oğuzlu babayiğite iri iri gözlerini belerte belerte : (Oy bre bre! Akli başa derin, ses verin: Yarışmağa yüğrük, güreşmeğe güçlü

yok mudur.. Yok mudur?) Diye sormaktadır.

Söyleme

Otursa, post doldurur,
Yürüse toz kaldırır;
Yamandır Kanturalı,
(Vur!) denilsö öldürür!
Seyrek dudak depretir,
Sesi kulak yıpratır;
Yamandır Kanturalı,
Yok ona benzer batır!

Korkut Dede'nin Öğüdü

Acı otlar bitmektense
Bitmemek yeğ!

Yavuz oğlan yetmektense
Bitmemek yeğ!

Görksüz ile yatmaktansa
Yatmamak yeğ!

Korkak cenge gitmektense
Gitmemek yeğ!

Kuzgun olup ötmektense
Ötmemek yeğ!

Boş boş öğüt etmektense
Etmemek yeğ!

SÖZLÜK - Yeğ : Hayırlı, evla.
Yetmek: Büyümek. Görksüz: Çirkin.
Kuzgun: Karga.

AĞLASIN!..

Binip te ovalarda geyik sürdüğün
Yelesi gök boncuklu taylar ağlasın!

Çekip te düşmanlara oklar saçtığın
Kirişi ıslık çalan yaylar ağlasın!

Alın ve döş kanını gâh gâh yuduğun
Suları gümüş renkli çaylar ağlasın!

Toylarda, derneklerde kulluk ettiğin
Gözleri kurt bakışlı beyler ağlasın!

Basri GOCUL

Not : HER TÜRLÜ İKTİBAS HAKKI MAHFUZDUR.

ÇUKUR Prof. REMZİ

1899 da Kozan'da doğmuştur. Çocukluğu ve ilk tahsili oradadır. Bütün Balkanları on yaşından sonra gezmiştir. Orta tahsilini Rumeli'de, İstanbul'da yapmış, yüksek tahsilini İstanbul Darülfünûnu İctimaiyet şubesinde başlamış; Sorbon'da Sanat Tarihi ve arkeoloji lisansiyesi olarak bitirmiştir. Paris'te ayrıca Louvre (Luvr) Arkeoloji mektebini bitirmiş ve Yaşayan Şark Dilleri mektebinde Arapçasını G. Demombynes ile son sınıfa kadar götürmüştür. (1926-1930)

Sayın prof. muhtelif vazifeleri bihakkin başarmış, bu arada Adana'da Nümüne mektebi müdürlüğü, Galata Saray Lisesinde Türkçe öğretmenliği yapmıştır. Fransa'dan dönünce İstanbul Arkeoloji Müzelerinde Klâsik Arkeoloji mütehassis yardımcısı, sonra mütehassısı olmuş; 1933 de Ankara'da Maarif Vekillîği Arkeoloğu, Arkeoloji Müzesi Müdürü olmuştur. 1933 - 1934 yılında Gazi Terbiye Enstitüsü tarih profesörlüğünü yapmış; 1939 dan 1943 e kadar Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesin'de Arkeoloji Profesörlüğü ve Enstitü Müdürlüğü yapmış, aynı zamanda Sanat Tarihi ve Dinler Tarihi derslerini okutmuştur. 1942 de bu görevinden Şevket Aziz Kansu ve Hasan Ali ile mücadele neticesinde istifa etmiştir. 1942 - 1945 yıllarında Ankara Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzelerini idare etmiş, 1945 den beri de yalnız bu sonuncusunda müdür kalmıştır

1936 da Oslo'daki Beynelmîlel Arkeoloji Kongresinde, bir ilim adamının çok seyrek göreceği bir zafer, bir şöhret kazanmış; 1938 de Kahire'de, Beynelmîlel kazılar ve Sanat Tarihi Konferansında hem Türkiye'yi temsil etmiş hem

"Cemiyet-i Akvâm"ın delegesi olmuştur. 1938 de Kopenhag'taki Beynelmîlel Arkeoloji Kongresi'nde Türkiye'yi temsil etmiş, son keşiflerinin tebliğini yapmıştır. 1939 da, Dünya Harbi'nin başında Paris'e Maarif Vekillîği tarafından yollanmış; Sorbon'da, Centred'Etudes Turques'de iki konferans vererek büyük bir başarı kazanmıştır. 1945 - 46 da Oxford'daki Beynelmîlel Arkeoloji Kongresi'nde Türkiye'yi temsil etmiş, Dâimi Heyet azalığına seçilmiş; 1947 de Atina'daki Arkeoloji toplantısında Türk Milli Müzelerini temsil etmiştir.

Çalışmalarına, 1931 de Yalova'daki Bizans anıtını meydana çıkarmakla başlamış; 1932 de Alishar'daki Amerikalılar hafriyatına komser olarak katılmış; 1933 de Karalar (Ankara'nın 63 Km. kuzeyinde) hafriyatını yaparak Galatların yer bulunamayan beldesini, kral mezarlarını ve İnci Deiotaros'un kitâbesini ilim âlemine vermiştir. 1934 de Göllüdağ'da (Niğde'nin 60 Km. kuzeyinde 2140 m. yüksekliğinde) kazılarıyla bir Hitit şehrinin meydana çıkarmıştır; 1935, 1936 da Turuvada (Çanakkale) Amerikalıların hafriyatına komser olarak katılmıştır. 1935 de, Bütün Arkeoloji Âleminin en önemli ve heyecanlı keşfiyle biten Alacahöyük (Çorum) kazılarını idare etmiştir. 1937 de Ankara Kalesinin sordajlarını, Çankır kapı kazılarını yaparak şehrin tarihini aydınlatmış; Karaoğlan'da (Ankara'nın 29 Km. güneyinde) yaptığı sondajla yeni bir Hitit beldesini meydana çıkarmış, burada 1941 yılına kadarki çalışmalarını hem Kopenhag'ta, hem Türk Tarih Kurumu Kongresinde, hem Oxford'da ilim âlemine tanıtmıştır. 1939

OVALI OĞUZ ARIK

Abdullahhacaoglu

da Hacılar köyünde, (Ankara güneyi, Mugan gölü yanı) yaptığı kazılar; 1940 da Ankara - Konya arasında, Tuz gölü istepinde ve Konya ile çevresinde yaptığı araştırmalarla bu bölgelerin asıl tarihini ortaya koymuş; Konya'da Alâattintepe'deki kazısı Konya şehrini huralyelerden çekip tarihin aydınlığına maletmişti. 1941 de Bitik'te (Ankara'nın 42 Km. kuzeyinde) yaptığı kazılar, ta Düzce'ye kadar süren araştırmalar, bu bölgeyi tarayıp tanımamıza yaramıştır. Aynı yıl, Ankara - Niğde Ulukışla - Adana - Hatay yolunu karadan incelemiştir; Anuk ovasını baştanbaşa taramış, İskenderun yanındaki Karaağaç köyünü meydana çıkarttı eski Miken bel'esi Myriandos'un bulunmasına imkân vermiştir.

Bu sürekli Arkeoloji ve kazı çalışmaları, Türk Arkeolojisini insanlığın önünde Oslo'da, Fransız bilgisai Schaeffer'in dediği gibi ön safa getirmiş, insanlığa ve Arkeolojiye yepyeni ufuklar açmıştır. Türk müzeciliğine kaanon, nizamname, müze olarak verdiği şeyler büyüktür. Fakat, alaylıklar elindeki müzeleri onun yetiştirdiği İsansiyeler ve doktorların şimdi ele aldığı söylemek, yarın için büyük tesellidir. Hatay müzemize o eşsiz mozayık koleksiyonunu kazandıran odur; Manisa müzemizi kuran odur; Ankara'daki müzeleri, müze haline koyan odur; henüz çıkarılamayan Türk Arkeoloji kanununu ve daha bir yığın nizamnameyi kaleme alan odur. Türk hafriyatçılığınametot ve bir nizam veren odur.

Onun içtimai ve fikri alandaki hizmeti, bu mesleki hizmetinden de büyüktür: Anadolu'yu karış karış gezerken, muhiti-

ni uyandırma bakımından hiçbir fırsatı kaçırmamış; konferansla yazı ile, başka yardımlarla uğraşmıştır. 1932 denberi Dönüm dergisinde Türk köycülüğünü fantazi olmaktan çıkaran çarpışmasına başlamış. Çığır'da (1939 - 1941), Millet'te (1941 - 1943) buna daha esash devam etmiştir. Bu iki dergiyi idare ettiği sırada Türk milliyetçiliğinin yeni hedeflerini, şüphelerden bulutlardan kurtaracak uğraşmaları unutmamıştır. 1946 danberi milliyetçiliğin kendisini bulmasına milliyetçilerin birleşmesine yönelik emekleri sürüp gidiyor.

Bu arada, Türkiye'de sanat tarihi ve Türk Sanat Tarihi bakımından yazıları, T.T.K. na ve D.T.C. Fakültesine yaptığı teklifler, hazırladığı projelerle boyuna didinmiştir.

Yani, hem meslek hayatı, hem fikir hayatı bakımından tek saatını boş geçirmemeye uğraşmıştır.

Pekçok makaleden başka, birçok mesleki eserler yazmıştır: Türkiye'de, 1936 de 1936 da Arkeoloji işleri (Türkçe, Fransızca) Karalar hafriyatı. (Türkçe ve Fransızca; Fransızca; Revue archéologique de.) Göllüdağ hafriyatı. Alaca höyük hafriyatı (Türkçe ve Fransızca 2 ayrı cilt.) Ankara çalışmaları (Fransızca. La Turquie Kemaliste'de.) Türk hafriyatında yeni safhalar (Fransızca. Kaahire Konferansı kitabı'nda.) Bitik hafriyatı. Bir Turuva rehberi. (Türkçe Mf. V.de.) Türk müzeciliği (Fransızca ve Türkçe iki kısım Mf. V.de) Türk hafriyatçılığı (yalnız Fransızca.) Türk Arkeoloji Enstitüsü'nün dünü, bugünü, yarını. (Türkçe). 13. Müze ve sanat

(Devamı 18 nci sayfa da)

Eşyanın Ruhunda İkimiz

" İç Denizin Çocuğuna "

M. Akif TUNCAY

Dediki:

"Kâinatı bir altın rüya gibi tüküreceğim!"

Bu akşam o harikulâd bataklığın sefil cümbüşünde söylenen şarkılardan biriydi bu...

Ve kalbimle ben, dipsiz bir uçurumun kenarında açan mor menekşeler gibi, bu menhus ve pis suların sathında boğulan (GÜZELLİKLER)

in çirkin mücadelesini ihtirasla seyrediyorduk.

Kalbim söylüyordu:

Sonbahar kuruyan yaprakların dünyasında, hayalimizin katledilişini görüyor musun?

Halbuki ben, sükûtun karanlık suyunda, senin o muhteşem

(İç Deniz)ini düşünüyorum. Sen, iyot yüklü derinliklerin Sultanı, yerde Şahı, gökte Padişahı sen! Her nefeste, beynimde çatlayan Güneşlerden haberdar mısın? Sen bir yasemin ılık ruhunda, baharlar, sevgililer tahayyül ederken, ben o yaseminin beyaz kanını içmek isterim.

Beni anlayan SEN!

İçimde kuduran tenakuzların cen-

gini işitiyor musun?

Bardak diyorki: "Bir damlası insanları yokeden zehir, beni eritemedi.." Tohum daima kabuğunu yiyerek büyüyor.. Kelebek niçin yırtıcı değildir? Dünyanın portakala benzediğine inanıyor musun? Karın caların sarhoşluk hikâyeleri doğru mudur?

§§§

Yapışkan ve çamurlu suların ce-

hennemî derinliğinde, metruk bir hükümdara benzerim. Başımda çamurdan bir tacı gururla taşır, çiçeksiz ve kadınsız bir sarayda, bataklığın yeşil örümceklerine hükmederim. Benim bataklığımanın karanlık girdabında, ze-

Bilinmiyen Sebep

Yorgun başımı bir deniz gibi
Huzuruna terkettiğim akşam,
Aç, hatıranın soluk perdesini
Sen ey odam!

Uyur, saadette yüklü ömrün
Gölgesinde eski resimler..
Ve aynasında tasavvurumun
Bir kadın gülümser..

Sen, mermerin şehvetli aydınlığında
Beni takip eden şüphe ve korku..
Bu aşkın, o derdin asıl sebebi:
Çekip, sürükleyen bu çılgın koku..

TUNCAY

hirli böcekle dolaşır. Senin (İç Deniz)inde ise, mercan çiçekli bir güneşi mavi yıldızlar kucaklar.

Sen ey gözleri büyü ve merhametle dolu iyi dost!

Benim korkunç ıstırabımı ve çılgın şüphemi tedavi edebilir misin?

Aklın kaynadığı kemikten tencenin kapağını kırarak, bu zevksiz hendesinin ötesine beni kaçırabilir misin?

Mehmet Akif TUNCAY

Günün Düşük Ruhluları

Ömer ŞEKERLİ

Bir tarafta alın teri ve göz nuru dökerek şerefleriyle çal şan, çoluk çocuğunun nafakasını güç temin eden büyük ve muazzam kitle ve bilhassa memur sınıfı var..

Diğer tarafta binbir dalavere ve hile neticesi gayri meşru kazançlar temin edip har vurup harman savuran, gününü gün edip zevk ve sefaya garkolmuş, millet sırtından geçinen parazitler var..

Bunlar zaman zaman azalır, çoğalır. Yahut, diğer tâbirle, kış uykusuna dalarlar... Uyanırlar.

Bu ahlâk düşkünleri; karaborsacı, vurguncu, istifci veya muhtekir adlarıyla zaman zaman hortlarlar. Zaman ve hava müsaitse tıpkı bir yılan gibi faaliyete geçerler.. Değilse, gene kendi kendilerine sinerler, fı sat kollarlar.

Bu, her devirde böyledir.

Bu iki ayaklı (Gayri insanlar) muhtelif sebeplerle boş buldukları muhtelif meydanlarda atlarını istedikleri gibi oynatırlar. Ellerinden gelen gayri meşru ne kadar marifetleri varsa hepsini gösterirler. İşin tuhafı, bunlarla hiçbir

kontrol başa çıkamaz.

Bu düşük ruhluların, dişlerinden köstekler ne kadar her tarafları, sahte pırlıtlarla küstah ve şımarık kahkahalardır.

İkinci dünya savaşı, bu fazilet düşkünlerini, maalesef fazlasıyla şımarttı. Hiçbir devir, bu soysuzlara bu kadar yüz vermemiştir.

Bu cemiyet ve insanlık düşkünleri, kötü emellerini elde etmek için dolambaçlı yollardan yürümenin, aldatıcı sözler söylemenin kâfi geleceğini sanırlar.

Onlar sade şerefsiz değil, şursuzdurlar da... Çünkü, karanlıkta yürürken kimsenin kendilerini görmediğini sanırlar.

Fakat bir gün gelecek, yaptıklarının hesabını vereceklerdir.

Alın teri ve göz nuru dökerek hayatımızı kazanan biz şerefli insanlar, oğünü, o hesap gününü sabırsızlıkla bekliyoruz.

YUNUS EMREM

Kayalardan billûr sular
Sızar Yunus Emrem deyu...
Derelerde ak kuğular
Yüzer Yunus Emrem deyu...

Çiçek kokan ince dallar,
İlgıt ılgıt akan seller,
Ufku delen tozlu yollar,
Uzar Yunus Emrem deyu...

Ümit gönlün son yoldaşı,
Yare çiçek dermiş eşi,
Kalem yapmış kara taşı,
Yazar Yunus Emrem deyu...

Güller katmer, katmer açmış,
Sevda başta altın taçmış,
Aşık Vasfi kevser içmiş,
Gezer Yunus Emrem deyu...

H. Vasfi UÇKAN

KÖYE GİDELİM

- Milliyetçi Dostum Alâeddin Mutlugün'e -

Ordan gelir dedemin, eski sesi kulağıma..
Ordan yapar, yıkılmış hatırımı ninem.
Oralıca bir çorba konur, her sabah tabağıma.
Oralıdır her hevesim, her emelim.. Neş'em..
Ordan selâmlarım Koca Bozkurt'u.
Ordan cennet görürüm, bu aziz yurdu.
Haydi Kardeş!.. Bize, Köye gidelim.

Ne böyle rasgele biter orda ağaçlar.
Ne böyle bitgin.. Ne böyle çılgındır güller.
Gitte bir kere gör! Nasıldır dağ ve yamaçlar.
Türklüğe gider orda her şey.. Gökalp'ledir gönüller.
Başında hürlük, sesinde gürlük vardır o diyarın.
Bir Aslan bekler her an, dibinde her dıvarın.
Haydi kardeş! Özümüze.. Köye gidelim.

Başkadır o yerlerin insanları, dostum.. Ah!..
Sözlerinde mertlik.. Gözlerinde tokluk vardır.
Ne hile.. Ne yalan ara. Dillerindedir her an Allah!..
Korktukları namusları, çekindikleri ardır.
Taşa bile can verir, orda alın teriyle eller.
Altaylar'dan selâm getirir o diyara, esen yeller.
Haydi kardeş!.. Kendimize.. Köye gidelim.

Tütmeye başlar ocaklar, akşam olunca çırallarla.
Nargileler yanmıştır. Başlar geçmişte bugün faslı.
Bazan dullar da söz alır.. Sakarya'dan yaralarla.
Ne kadar gülseler de analar.. Bilinir ki bağı yası.
Ağaçların halden anladığı, suların konuştuğu yere..
Ayın yıldızları bildiği, güllerin bülbülle tanıştığı yere..
Haydi kardeş! Bize, köye gidelim..

Ceyhan - D. Ali GÜVEN

E Ş İ M ' e

Alâeddin MUTLUGÜN

*Yüklerimin desteği derde def'i elimsin
İşkenceme ortağım zevk aşım elimsin*

*Derde davet ededursun desti, nefsim muttasıl
İcabet mümkünmüdür? şulei emelimsin*

*Hükmü yok fikri kemîn hükmü yok fikri ye'sin
Hükmü yok zulmetinin sen benim tesellimsin.*

*Anladığıma şükür olsun bu gün bu hali
Yüklerimin desteği, sen bulunmaz eşimsin.*

MİLLİYETÇİLİĞİM

Ramazan ÇOBANOĞLU

Tarihteki kahramanlık menkibelerimizden biri anlatılırken heyecanlanıyorum. İnsani bir vasfımız yâdedilirken sevinç duyuyor, gururlanıyorum. Barbaros, Gazi Osman Paşa, Mimar Sinan, Mustafa Reşit Paşa, Namık Kemâl ve emsallerine aynı sevgi ve hürmet hislerini duyuyorum. Türklüğü alâkadar eden her hadise ile ilgilenmekten kendimi alamıyorum.

Bu son Adana Kurtuluş bayramımızdaki üç kağıtı ile köylü kadın beni coşturdu. Kendimi tutamadım. Ağladım. Bütün bu hislerim irademim haricinde kendi kendine istediği gibi at oynatıyorlar.. Bu mevzuda iradem hissimin esiridir.

Benim bu hislerimi (Milliyetçilik nedir?) hakkındaki soruya kendi vicdanım şu se-

kilde cevap veriyor:

Milliyetçilik, herkesin bildiği umumi tarifler dahil, her türlü şahsi menfaatin üstünde duyuş ve his beraberliğidir. Bu iki kelimele tarif alınlar için de bir dereceye kadar kabul edilirse de uymadığı taraf ta vardır. Çünkü, dinde bu duyuş, hisler bir beraberlik gösterirse de her kafada kendine göre yapacağı kötülüğün cezası, korkusu, cehennemi, iyiliğin sevap ve cenneti vardır. Milliyetçilikte ise alınacak bir şey yoktur. Yalnız VATAN istediği zaman, düşünmeden

verilecek bir can vardır.

Milliyetçiliği ben bu manâda anlıyorum.

Ramazan Çobanoğlu

HAYALİM

Hayalimde yaşayan yavrucaklar
Şimdi sizi kim kucaklar
Müşfik bir anne kucagında
Mini mini şen çocuklar.

Sizleri rüyamda okşar severim
Sizinle güler eylenir neş'elenirim
Kır çiçekleri gibi bahar kokan saçını
Koklayarak öper okşar severim.

Sebahat Şimen Dilmaç

FIKRA:

DİYALOĞ

Baki AKINER

Eski mezarlığın sakız ağaçları altında, arabalarının boyunduruğundan boşandırılan vir çift emektar, şöyle kuyruklarını, ağır ağır iki taraflarına salladıktan sonra, salyaları uzayan ağızlarıyla başlarını sağa sola fırlatarak kendilerini tâciz eden sinekleri kovarlar gibi oldular...

Bir lahza, süzgül gözleriyle, ilkin kendilerine uzakca olan zirai donatımın başlatıp bıraktığı çattıya, sonra hemen yakınlardaki

belediyenin kazık oteline baktılar...

Biri diğerine:

Sarı çam deresinde, kurtların, yakalayıp payını aldığı, köpeklerin, etlerini çekiştirdiği, kargaların leşini didiklediği, babayın iskeletine benziyor dedi..

Sağrılarına dokunan meses sözlerini kesti.

Kimbilir daha neler konuşacaklardı.

ADANA'ya HASRET

Salahaddin AYDINALP

Turunç ve portakal bahçelerinin, iç gıdıklıyan kokularını sabah rüzgârlarıyla tâ: Uzaklara kadar ileten altın nehir: nasıl da salına salına akar?., Yazın sarı başaklara. sonbaharda beyaz pamuk tarlalarına ana olan geniş topraklara; hayatın, canlılığını senfonisini dinleten sul. Gelinlik çağına ulaşmış genç ve

körpe bir kızın salonda etrafına sevgi dolu nezarlar saçarak yürüyüşü gibi Çukurovanın göbeğinde akan su... O, yatağında uyuyan çakıl taşlarını bile in citmekten çekinir. Yavrularını hoşnut etmeğe çalışan bir babanın hali var on'da.

Şimdi ondan uzaklarda onun daussı. lasını çekmekteyim. Yılların içime dolurduğu hasretle meşbum. Tıpkı bir sevgiliden ayrılma hasreti

gibi.. Seviştığımız zamanlarda olduğu gibi, hırçınlaştığı ve yatağından taşıp doğduğum küçük kulübemi yıkıp parçaladığı zaman da bile onu, gene seviyordum. Bu halile bile asaletinden bir şey kaybetmezdi.

Çocukluk ve gençlik çağımda Portakal bahçelerinin mestedici koku atmosferi

feri içinde yüzüme akseden mehtabın pırıltılarını başbaşa seyrettiğimiz mesut akşamlar bende kalan en mukaddes hatıralardır. Şimdi bu hatıralarla kendimi avutmağa çalışıyorum.

Marmara sâkin ve sahili okşayan suları bile onun akışı kadar bana cazip gözüküyor. Beni sarmıyor. Seksapeli,

kadını nasıl ilâhi bir varlık haline getiriyorsa, onda da sanki böyle bir kuvvet var da Çukurovanın tunç vücutlu gençlerini içine alıp nimetlerinden onlara da pay ayırmak istiyor. Onları ıslak ve ateşli dudaklarıyla hem yakmak hemde serinletmek istiyor sanki. Yanan sinemi onun serin ve tatlı sularıyla azımsatıyordum?.. Hatıralarımla başbaşa kaldığım anlarda onun Toroslardan kurtu-

KOŞMA

Düşeli sevdanın çılgın demine,
Başımda esmedik yeller mi kaldı?
Dolaştım serseri, sevki hioranla,
Alemde görmedik iller mi kaldı?

Cevrinle sevdiğim pek çok ağladım,
Yas tuttum yıllarca kara bağladım,
Yolunda gözyaşı olup çağladım,
Gözümde akmadık seller mi kaldı?

Bu gönül aşkınla çarpınan bülbül,
Lebleri ey güzel iki gonca gül,
Zülfünden taşıyor bir tutam sünbül,
Göğsünde solmadık güller mi kaldı?

Böyle bilmezdim ben bivefa çıktın,
Gülmedin bir kere gönlümü yıktın,
Nüzhet'in aşkından ne çabuk bıktın,
Gönlümü kırmadık eller mi kaldı?

Yahya NÜZHET

olarak Çukurovanın nur saçan toprakları arasından akışı, sinema şerhisi gibi gözlerimin önünde canlanıyor. Bu anda kendimi; taşı ile toprağı ile, turunç ve portakal kokan bahçelerle içinde, kağıt arabalarının çıkardığı seslere benzer şırıltılarla dönen mavra ve su değirmenlerinin heyeti umamiyesile resmettiği

SABAH OLUYOR

*Kalk horozlar ötüyor, artık sabah oluyor.
Bir nazlı melek gibi, yine güneş doğuyor.
Uyan, seyreyle ufku, renkler kucaklaşıyor.
Biz yaklaşmak isterken, gençlik uzaklaşıyor.
Rüya dolu seneler, silinse gözümüzden.
Bin bir keder raksiyle, geçtikçe ömrümüzden.
Ebediyet güneşi, doğsaydı da şu anda.
İhtiyarlıkla ölüm, olmasaydı cihanda.*

Fikret AKARCALI

Çocuk Köşesi :

TURK

Türlere Aslan derler
Bütün Türkler erdir er.
Türkün sözü doğrudur.
Türkler Bozkurt oğludur.
Kahramanlık özleri
Açıkçadır sözleri.
Oğuz boyu Türküz biz.
Bozkurt soyu Türküz biz.
Oktay AKSOY

MİLLİYETÇİLİĞİMİZİN AMACI

(Baştarafı 8. nci sayfada)

türlü kendi benliğine dönemedi

Artık bir sanatçı için dil ve ölkü yolu açılmıştır. Sadece sanat eserlerine kıymet verme eksikimiz kalmıştır. İkinci dünya savaşının şu buhranları da kalkar ve milletler kendi içlerine dönerlerse; o zaman biz de huzur içinde içimize dönebileceğiz. İşte asıl büyük Türk sanatçısı en büyük eserini o zaman vermiye başlayacaktır. Çünkü büyük eserler, büyük tesirlerin dışında ve bir

milletin kendi varlığı içinden çıkacak sanatçıya muhtaçtır. Asırlarca Arap ve Acem kültürüne, yüz yıldanberi de batı medeniyetine bağlı kalarak kendi benliğimizden uzak yaşadık. Türk cumhuriyeti, yaratıcı Türk muhayyilesinin müstesna eseridir. Her sahada olduğu gibi, sanat sahasında da en büyük eserini verecektir. Buna inanalım ve biraz bekliyelim.

Vehbi Cem AŞKUN

bütünü bu piyasaj atmosferi içinde hissediyorum.

Şimai yüksek ve haşmetli Torosların ötesinde çok uzaklarda, doğduğum yerden bana haber ulaştıracak, onun havasını teneffüs ettirecek kuşların yolunu bekliyorum.

Bu daüssılam yalnız Seyhana değildir. Hâlen bulduğum yerin asfalt yolları, göklere tırmanan muazzam âbideleri bile bana doğduğum mahallenin toprak ve çamurlu yolları kadar, üstü damlı geniş sofalı, çiçek ve yeşilliklerle dolu bahçeli evleri kadar heyecan vermiyor.

Küçük yaşta iken bırakıp ta 10 yıl sonra tekrar gördüğümüz bir kız çocuğu nasıl tanımayacak kadar serpilmiş güzelleşmiş, gelinlik çağına girmiş bulursak güzel Adanam da görmiyeli kimbilir ne kadar güzelleşmiş, serpilip büyümüştür?

Seyhân, kanı sıcak bu topraklarda gene muhteşem bir eda ile akıyor; gene sıcağın kuruyan dudaklara yanan sinele-re serinlik veriyordur?..

Görmediğim dostlarımı!.. Evim!.. Aranızda atılmak için, içim bilseniz ne kadar hasretle yanıyor. Bu hasretin benliğimi nasıl kemirdiğini ve ruhumu nasıl lime lime ettiğini taşta toprağa, engin denizlere, haykırmak istiyorum. Sesimi doğduğum atmosferime duyurabilecekmiyim?! Heyhat, her şey sağır, Her şey susuyor.

Feryadımın karşı tepelere çarparak akseden peryotlarının kulağıma kadar giren sedasına başka bir ses duyuyorum. Bana herşey küsmüş gibi. Yer, gök, deniz susmuş haberçi kuşlarım bile uçmuyor artık...

Salâhaddin AYDINÂLP

Hastahanedeki Sesler

(Baştafi 8 nci sayfada)

doktora, yarayı iyi eden hastabakıcıdır. İç hastalığını, hekim anlar, fakat hastanın ölümü hastabakıcının elindedir.

Umut faciasını bilirsiniz; kırk okçu bir boğazda, vaktından önce ayrıldılar ve bütün bir ideal çökmek tehlikesine uğradı. Hastabakıcının vaziyeti aynıdır: Harpların en müthişi olan (doktor - hastalık) cidalinde şefinin yaptığını en ufak bir gafletle, cehaletle mahvedebilir!

Çirkinlik ne fazilettir, ne de fazilet verir. Fakat bir hasta bakıcının güzel olmaktan evvel faziletli olmasını arayan doktor, hastasını mutlaka kurtarmaya azmetmiştir.

Aynı derecede hasta bakıcılardan birini tercih etmek lâzım gelse, en şefkatlisini seçerdim. Kalpsiz bir hastabakıcı bir makineden farksızdır. Halbuki insan kalbine, kadın sezisine (intuition) bir hasta kadar muhtaç kim vardır?

T.

Hastahane bir vatandan dışarıda mıdır? Bir vatanın müessesesi olan bu yerde bir vatan terbiyesini nasıl düşünmezsin doktor? Şefkate istinat ettireceğin bu terbiyeyi nasıl ihmal edersin?

(Personel) inize iyi bakınız. Kendilerinden şefkat, dikkat, fedakârlık belediğimiz bu unsurlara şefkat, dikkat, fedakârlık göstermeyen hastahane ve doktor boşa dönen yaldızlı bir yalandır.

(Personel)in hırsız, gaddar olmaması senin elinde doktor! Onları aç, çıplak, yatacak yersiz, ilaçsız ve kontrolsüz bırakan; hırsızlık ve gaddirden başka ne beklemeye haklıdır ki?

Prof. Remzi Oğuz Arık

ANLADIM

Hicve cür'et değil asla tenezzül mes'alesi
Dalkavuk hâini, küfrüm inanın şad edecek
Mağrukum sabra ki, yıllarca taşip çağlıyorum
Anladım ehl-i riya halkını ifrad edecek.

J. Hakki Gülmen

ÇUKUROVALI

Prof. Remzi Oğuz ARİK

(Baştafi orta sayfada)

rehberi (Türkçe).

Mesleki eserleri dışında, fikir ve edebiyat eserleri de vardır: Birçok makale ve etüdlerden başka: Adana rehberi (Türkçe - Fransızca), Küçük borçlu, (Terceme, Terbiyevi roman), Köy kadını, İdeâl ve İdeoloji, Coğrafyadan Vatana (çıkıyor).

Remzi Oğuz Arık, Türk Tarih Kurumu'nun 1935 tenberi asli üyesidir, Finlandiya Arkeoloji Cemiyeti ile Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün Norveç Arkeoloji Cemiyetinin üyesidir. Yeni açılan ilâhiyat fakültesinin islâm sanatları profesörlüğüne ve Ankara Üniversitesi Senato üyeliğine seçilmiştir.

Fransızca ve İngilizceyi tam manâsiyle bilen gençliğe bütün iyi, güzel ve doğru manâlarda örnek idealist, milliyetçi âlim hemşimiz Çukurova'nın yağız evlâdı sayın Prof. Remzi Oğuz Arık'ı elimize geçen vesikalara dayanarak biraz tanıtabildikse bundan duyduğumuz zevk ve gurur büyüktür.

Çok muhterem ağabeyimize Çukurova'dan kucak kucak selâmlar.

Abdullahhocaoglu

AKBANK

T. A. O.

Sermayesi: 5.700.000 Lira

Tevdiat Mudilerimize

IKRAMIYE

60.000 Lira

Eğer Şansınız Varsa

Bir kilo, yani 1000 gram

Saf Altın

VEYA

A S T R A G A N

BİR

KÜRK MANTO

Size Çıkabilir

Ayrıca

Çeşitli İkramiyeler

PARA İkramiye Planı	ZİYNET İkramiye Planı
1 Kilo saf küçe altın	1 Adet Astragan kürk manto
20 Tane 1000 liralık	4 Tane bakızi inci gerdanlık
80 Tane 100 liralık	4 Adet altın bükillezi kol saati
100 Tane 50 liralık	4 Adet Adana burması
100 Tane 20 liralık	4 Adet armalı beşbırlı
100 Tane 10 liralık	8 Adet yarım beşbırlı
	16 Adet tek altın
	60 Adet yarı altın

İkinci keşide : 15 Mart 1950

Hem yüksek faiz almak ve hemde şansınızı denemek
istiyorsanız hemen bir hesap açtırınız

AKBANK Güneyin en büyük Bankasıdır

İŞ BANKASI'nın

Renkli ve Kitap Şeklindeki

Kumbaraları Muhakkak

Hoşunuza Gidecektir.

Lütfen Bankaya teşrifiniz rica olunur.

DOKTOR

SUAVİ BİNOKAY

Birinci Sınıf

Dahili Hastalıklar Mütchassısı

Kızılay Caddesi 23 Nisan Okulu
Karşısı yeni apartmanda (gece
ve gündüz) günün her saatinde
hastalarını kabul ve tedavi eder.

DOKTOR

SIRRI AKSOY

1. Sınıf

Çocuk Hastalıkları Mütchassısı

Mustafa Rifat Eczanesi Karşısı GÜNÜN Her saatinde hastalarını kabul ve tedavi eder.